

PARADIGMA SINERGETICĂ ÎN EDUCAȚIE - O NOUĂ VIZIUNE A VIITORULUI

DANILA Victoria

Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Industria Ușoară

Recenzent : BALAN Stela, dr., conf. univ.

Cuvinte cheie: *sinergetica, paradigmă, cooperare.*

Progresul conturat în gândirea științifică indiferent de domeniul de activitate este rezultatul demonstrat de sinergetică.

În anul 1971 fizicianul german H. Haken pune bazele unei noi orientări științifice, așa numita metaștiință care are ca punct de reper un impuls al științelor spre o nouă sinteză, o nouă viziune asupra existenței.

Sinergetica se definește ca asocierea a mai multor elemente pentru îndeplinirea unei funcții unitare sau scop comun. Acest concept își are originea în limba greacă prin asocierea cuvintelor *syn* (interior sau împreună cu) și *ergos* (acțiune).

H. Haken (1977) definește sinergetica ca: „ știința autoorganizării sistemelor, independent de natura lor pe baza conlucrării, cooperării organice a componentelor constructive” [1].

Cercetătorii științifici definesc sinergetica ca:

1) paradigmă - un sistem de idei, principii, imagini, reprezentări din care se poate forma în cele din urmă o teorie științifică fundamentală, sau teoria generală științifică, sau chiar lumea;

2) un sistem de teorii din diverse domenii (în fizică, chimie, biochimie, biologie, sociologie, psihologie și alte științe);

3) teorie generală științifică (care este încă în curs de dezvoltare), etc. ca teoria structurilor (în sensul lui Prigogine), sau teoria autoorganizării sistemelor (în sensul lui Haken), sau teoria tranziției, transformare a haosului și ordinii, etc ;

4) o nouă viziune, ce depășește gândirea dominantă în știință (cea platoniană) și aprobarea gândirii bazate pe devenire [2].

Sinergetica susține atitudinea de sinteză în cunoaștere, deoarece abordează problemele diverselor sisteme complexe din cele mai variate domenii ale științei. Putem remarca că până în prezent nici o metateorie nu a reușit să aprecieze mai bine analiza de sinteză, dând prioritate sintezei.

Sinergetica are scopul principal de orientare și concentrare a evenimentelor spre atingerea punctului țintă.

Abordarea sinergetică tratează modelul de feedback pozitiv și negativ, cicluri de comunicare complete sau necomplete în care se stabilește funcționarea specifică și dezvoltarea sistemelor. Astfel, din necesitate se pornește de la instalarea unui sistem social pe contraste și diferențe, la un sistem activ de comunicare și cooperare.

Bibliografie:

1. Хакем Г. Тайны природы. Синергетика: учение о взаимодействии. — Москва-Ижевск: Институт компьютерных исследований, 2003, 320 стр., 14 стр.
2. В.И.Аршинов. *Синергетика как феномен постнеклассической науки.* Москва 1999, г.4.